

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Ndc/14/2024
Identifikačné číslo spisu: 6124224780
Dátum vydania rozhodnutia: 26.08.2024
Meno a priezvisko: JUDr. Martina Valentová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2024:6124224780.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne Tatra banka, a.s., Bratislava, Hodžovo námestie 3, IČO: 00686930, zastúpenej splnomocnenkyňou RASLEGAL, s.r.o., Bratislava, Mostová 2, IČO: 36855561, proti žalovanej U. L., narodenej XX. Y. XXXX, Z. XXX, o zaplatenie 3.754,07 eura s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Senica pod sp. zn. 11Csp/64/2024, o nesúhlase Okresného súdu Senica s postúpením sporu, takto

rozhodol:

Nesúhlas Okresného súdu Senica s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica je d ô v o d n ý.

Na prejednanie sporu je kauzálny príslušný Okresný súd Trnava.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Senica predložil spor vedený na tomto súde pod sp. zn. 11Csp/64/2024 na rozhodnutie podľa ustanovenia § 43 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) z dôvodu nesúhlasu s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica, a to i s poukazom na ustanovenie § 22 CSP. Nesúhlas odôvodnil tým, že v predmetnej veci ide o obchodnoprávny spor, pretože žalobca si uplatňuje svoj nárok vyplývajúci zo zmluvy o splátkovom úvere, ktorá bola uzatvorená medzi žalobcom ako veriteľom a spoločnosťou euro RIKKO s.r.o. ako dlžníkom, pričom uvedený právny vzťah sa spravuje ustanoveniami zákona č. zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „ObZ“). Vzhľadom na to, že žalovaná predmetnú zmluvu podpísala ako ručiteľka, jej ručiteľský záväzok má vo vzťahu k úverovému záväzku spoločnosti euro RIKKO s.r.o. akcesorickú povahu, a preto aj na záväzok žalovanej sa vzťahujú príslušné ustanovenia ObZ, na základe čoho nemožno žalovanú považovať za spotrebiteľa.

2. Podľa § 36 ods. 1 a ods. 2 CSP, konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania; takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

3. Podľa § 40 CSP, súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania.

4. Podľa § 43 ods. 1 a 2 CSP, ak súd postupom podľa § 40 a § 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená. Ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

5. Najvyšší súd, ktorý je ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Senica a Okresnému súdu Banská Bystrica podľa § 43 ods. 2 CSP príslušný na rozhodnutie o príslušnosti, prejednal vec a dospel k záveru, že nesúhlas Okresného súdu Senica s postúpením sporu je dôvodný.

6. Podľa § 22 písm. g) CSP v znení účinnom od 01. júna 2023 na konanie v obchodnoprávných sporoch je príslušný Okresný súd Trnava pre obvod Krajského súdu v Trnave.

7. Podľa § 261 ods. 1 ObZ, táto časť zákona upravuje záväzkové vzťahy medzi podnikateľmi, ak pri ich vzniku je zrejmé s prihliadnutím na všetky okolnosti, že sa týkajú ich podnikateľskej činnosti.

8. Podľa § 261 ods. 7 ObZ, touto časťou zákona sa spravujú aj vzťahy, ktoré vznikli pri zabezpečení plnenia záväzkov v záväzkových vzťahoch, ktoré sa spravujú touto časťou zákona podľa predchádzajúcich odsekov, ako aj záložné právo k nehnuteľnostiam pri zabezpečení práv spojených s dlhopismi a záložné právo k cenným papierom v rozsahu ustanovenom osobitným zákonom.

9. Podľa § 52 ods. 2 poslednej vety zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej aj „OZ“), na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

10. Pre posúdenie dôvodnosti nesúhlasu Okresného súdu Senica s postúpením mu sporu Okresným súdom Banská Bystrica bolo primárne potrebné ustáliť, či v danom prípade ide o obchodnoprávny spor, alebo ide o záväzkový vzťah, ktorý možno subsumovať pod ustanovenie § 52 ods. 2 OZ, keď žalovaná ručiteľka je fyzickou osobou, ktorá nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

11. Z obsahu predloženého spisu vyplýva, že Okresnému súdu Banská Bystrica bol doručený návrh na vydanie platobného rozkazu, ktorým sa žalobca proti žalovaným 1/ euro RIKKO s.r.o. a 2/ U. L., narodenej XX. Y. XXXX domáhal zaplata 3.754,07 eura s príslušenstvom, titulom dlžnej sumy zo zmluvy o splátkovom úvere, ktorú uzatvorili žalobca a žalovaný 1/, zastúpený žalovanou 2/, ktorá je súčasne jedinou spoločníčkou a konateľkou žalovaného 1/. Žalovaná 2/ súčasne podpísala ručiteľské vyhlásenie v zmysle § 303 ObZ inkorporované v zmluve o splátkovom úvere, ktoré zabezpečuje predmetný záväzok z tejto zmluvy. Okresný súd Banská Bystrica dňa 22. februára 2024 vydal v upomínamom konaní platobný rozkaz sp. zn. 39Up/258/2024, ktorým zaviazal oboch žalovaných na zaplata dlžnej sumy, keďže však platobný rozkaz nebolo možné doručiť do vlastných rúk žalovanej 2/, Okresný súd Banská Bystrica, vzhľadom na návrh žalobcu na pokračovanie v konaní, postúpil predmetnú vec Okresnému súdu Senica, ktorý vyjadril nesúhlas s postúpením mu veci. Rovnako podaním zo 14. júna 2024 aj žalobca vyjadril svoj nesúhlas s postúpením danej veci Okresnému súdu Senica z dôvodu obchodnoprávneho charakteru predmetného právneho vzťahu.

12. V danom spore si teda žalobca voči žalovanej uplatňuje nárok vyplývajúci z ručiteľského záväzku obsiahnutého v dohode o ručení inkorporovanej v Zmluve o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 26. novembra 2020, ktorým bol zabezpečený záväzkový vzťah medzi žalobcom a obchodnou spoločnosťou euro RIKKO s.r.o. (úver poskytnutý na podnikateľské účely), vyplývajúci z uvedenej

zmluvy. Hlavný záväzok - zmluva o úvere uzatvorená v zmysle § 497 a nasl. ObZ medzi podnikateľmi, je teda nepochybne záväzkovým vzťahom obchodnoprávnym. Z výpisu z obchodného registra spoločnosti euro RIKKO s.r.o. je pritom zrejmé, že žalovaná ručiteľka je (a aj v čase podpísania dohody o ručení bola) jedinou spoločníčkou a konateľkou spoločnosti euro RIKKO s.r.o., a teda má úzke väzby vo vzťahu k spoločnosti, ktorej obchodnoprávny záväzok ručením zabezpečuje.

13. Najvyšší súd v rozhodnutí sp. zn. 5Ndc/10/2016, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako R 18/2017, uviedol, že fyzickú osobu, ktorá ako konateľka a spoločníčka má úzke väzby k obchodnej spoločnosti, nemožno považovať za spotrebiteľa v ručiteľskom vzťahu, v ktorom zabezpečuje záväzok tejto obchodnej spoločnosti zaplatiť kúpnu cenu z kúpnej zmluvy medzi podnikateľmi. Ani v danom prípade preto žalovanú ako fyzickú osobu s úzkou väzbou k obchodnej spoločnosti ako jej konateľkou a spoločníčkou, nemožno podľa názoru najvyššieho súdu považovať za spotrebiteľa, keď prevzala ručenie za (obchodnoprávny) záväzok tejto spoločnosti riadne a včas vrátiť úver spolu s úrokmi a poplatkami v súlade so Zmluvou o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 26. novembra 2020.

14. Vzhľadom na uvedené dospel najvyšší súd k záveru, že hoci je žalovaná fyzickou osobou, v danom prípade sa nejedná o záväzkový vzťah, ktorý možno subsumovať pod ustanovenie § 52 ods. 2 OZ, ale ide o záväzok, ktorý sa v súlade s § 261 ods. 7 ObZ riadi príslušnými ustanoveniami ObZ. Na základe uvedeného je zrejmé, že ide o obchodnoprávny spor, ktorého prejednanie CSP zveruje osobitne zákonom určeným súdom uvedeným v § 22 CSP. Pre obvod Krajského súdu v Trnave je na konanie v obchodnoprávných sporoch v zmysle § 22 písm. g) CSP v znení účinnom od 01. júna 2023 kauzálne príslušný Okresný súd Trnava. Z uvedeného dôvodu nesúhlas Okresného súdu Senica s postúpením mu sporu Okresným súdom Banská Bystrica je dôvodný. Na prejednanie sporu je kauzálne príslušný Okresný súd Trnava.

15. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.